

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**Ачыкълыкы**

Тюнене Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий Коков «Россия-1» каналда (КъМР) тюзюнлей эфирде республикада жашагъанланы сорууларына жууапла бергенди

Алгъындан жазылып алынган эм телевидение трансляцияны кезиунде минден артык соруу келгенди. Ала регионну социал-экономика айныуну магъаналы жаны бла байламлы эдиле. Тюзюнлей диалогну баш темалары быладыла – саулык сакълауну, билим беруу системаны игилендириу, производство кьолайлыкны ёсдюрю.

Жыл башланганлы бери, деп белгилегенди КъМР-ни Башчысы, промышленный

производствону объёму 30 миллиард сомдан артык болгъанды (жылны ахырына уа 40 миллиарддан аслам боллукъду), эл мюлк производствону уа – 35 миллиард сом. Аграрчыла миллион тоннадан артык мирзеу жыяр умутлудула. Былтыр бла тенглешуну, билим беруу системаны объёму 6 процентге ёсгенди, хайырлануугъа берилген журтланы саны уа – 10,5 процентге.

Финансла бёлумде бо-

лум, дегенди Коков, тох-ташханды. Тюшюрюлген файданы ёсюю (4,6 процент) жылны ичинде бюджетни хар бёлумюнде да сакъланады. Энци налог эм налог болмагъан айдала да 10 процентге кёбейгендиле. Республикагъа инвестицияла этилирча, уллу инвестициялы проектле жашауда бардырылырча иш да тап кьуралгъанды. Ол а, налог кьолайлыкдан сора да, Къабарты-Малкъарда жашагъанлагъа кьошакъ

халда ишчи жерле чыгъарыгъына себепди.

КъМР-ни Башчысы кьуралгъан ушакъгъа кьатышханлары ючюн регионда жашагъанлагъа ыразылыгъын билдиргенди. Битеу

кётюрюлген воярослагъа эм белгиленген проблемалагъа тынгылы кьараллыкды, соруу бергенлени хар бирине да билдириу жиберилликди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

М.М.Клевцовну «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында кыйыны ючюн» орден бла саугъалауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Республиканы социал-экономика айныу-Михайловични «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында кыйыны ючюн» орден бла тири кьатышханы ючюн **КЛЕВЦОВ Михаил** саугъаларгъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2016 жыл 18 ноябрь, №144-УГ

М.М. Клевцов - Къабарты-Малкъарны кырал эмда жамауат кьуллукъчусу, КъМАССР-ни бла РСФСР-ни сыйлы агроному. 1974-1986 жыллада Май районну «Красная нива» колхозуну председатели болгъанды. Ол кезиуде кьураучу хунерлигин бютюн бек кёрнюзгенди. КъМР-ни Баш Советини депутаты, КъМР-ни Жерле бла байламлы кырал комитетини председатели болуп тургъанды.

Урунууну Кызыл Байрагъыны ордени, «Почётный землеустроитель России» белги бла саугъаланганды, СССР-ни ВДНХ-сыны доммакъ, кюмюш эмда алтын майдаллары бла белгиленгенди.

Терк кьазакъланы Терк-Малка бёлумюню биринчи атама-ныды. 1979 жылда Михаил Михайлович Клевцовну башламчылыгъы бла Котляревская станицада музей ишленгенди. Ол бюгюнлюкде да Россейни бек иги станицалы музейлеринден бирине саналады.

Клевцов Михаил Михайловични юсюнден материалны 3-чю бетде окъугъуз.

Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъалауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Кёп жылланы жетишимли урунганлары ючюн Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугъаларгъа:

АЛОЕВА Ольга Михайловнаны – Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны кадрла эм кьоркьуусулукъ жаны бла бёлумюню тамата кырал налог инспекторун

ГУЧЕВ Ахмед Анатольевични – Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениясыны башчысыны орунбасарын

ЖАППУЛАНЫ Ахматны жашы **Ибрагимни** – Федерал налог службаны Наль-

чик шахарда 2-чи номерли инспекциясыны камералы тинтиулени 1-чи номерли бёлумюню таматасын

ДОЛОВ Муаед Залимовични – Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада районла аралы 4-чю номерли инспекциясыны башчысыны орунбасарын

ШЕВЯКОВА Татьяна Владимировнаны – Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада районла аралы 4-чю номерли инспекциясыны эсепле эм налог телеучюле бла ишлеу жаны бла бёлумюню таматасын

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2016 жыл 15 ноябрь, №142-УГ

Жазылыу - 2017*Хурметли жамауат!*

2017 жылны биринчи жарымына «Заманга» жазылыу андан ары бардырылады. Сиз ана тилибизде чыккъан газетге связыны кыйсы почта бёлумюнде да жазылыргъа боллукъсуз.

Алты айгъа жазылыуну багъасы 655 сом 98 капекди. Почтадан газетни кесигиз барып алсагъыз а – 592 сом 98 капек. Бу магъаналы ишни узакъгъа созмагъыз.

Бизни индексибиз - 51532

Жюрекден
чыгъып жюрекге
кирген жырла
9 бет

Ариу, намыслы
юйюрюнде
тапханды насыбын
10 бет

Эссе жазганды,
закийибизни
назмусун шатык
окъугъанды
10 бет

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Кадастрны, бюджетни эмда
Жангы жылны ёлкасыны да юслеринден

КъМР-ни Правительствосуну кезиулю жыйылыуунда республикалы бюджет тогуз айга къалай толтурулганы сюзюлгенди, муниципал бюджетлени тинтиуну жоруукларына къаралганды, жашау этерге жетерик ачаны бек аз ёлчми къабыл кёрюлгенди. Дагыда Жангы жылны ёлкасын къурауну юсюнден да барганды сёз. Жыйылыну премьер-министр Мусукланы Алий бардырганды.

Бек алга КъМР-ни экономиканы айнытыу министри **Рахайланы Борис** «Жеринден тепдирилмеген ырысхыгъа къырал кадастр багъа беруу» деген бюджет учреждение къуралганыны юсюнден билдиргенди. Аны сылтауну премьер-министр анылатханды: федерал законотательство тюрленгенди, алгын жер участкаланы эмда тепдирилмеген объектлени кадастр багъаларын аукционланы эсеплерине кёре чакъырылган специалистле тохташдырган эселе, энди ол ишни къырал учреждение тамамларыкъды. Ол алай налог салыныр ючюн этиледи.

Ызы бла финансла министр **Заур Лихов** Къабарты-Малкъарны 2016 жылга республикалы бюджетни тогуз айга къалай толтурулганыны юсюнден билдиргенди. Ол кезиуге файдала 18 миллиард 966 миллион сом (жыллык ёлчмени 69,9 проценти), къоранчла 21 миллиард 689 миллион сом (жыллык ёлчмени 68 проценти) болгандыла.

Жыйылыуда республиканы къырал ырысхысын муниципал

уа – 80 жери болгъан сабий сад. Нальникде автовокзал а муниципал иеликден КъМР-ни къырал иелигине кёчюрюлгенди. «Коммунальник» сабий лагер а «Радуга» реабилитация арагъа къошулганды.

Къыйын хауа болумланы ха-

къураугъа уа республикалы бюджетден Огъары эмда Тёбен Куркужин элде табийгъат къыйынлыкъланы хаталарын кетериуге 2,5 миллион сом субсидия халда бериледи.

Кёп фатарлы юйледе жашагъанла барысы да хайырланган

сом къоратыргъа белгиленеди. Келир жыл 12 районда - 40, 2018 жылда 11 муниципалитетде - 35, 2019 жылда 11 районда - 31 юйге ремонт этилликиди.

КъМР-ни уруну, иш бла жалчытыу эмда социал къоруулау министри **Тюбейланы Альберт** 2016 жылда 3-чю кварталда жашау этерге жетерик ачаны бек аз ёлчми республикада хар адамга тергегенде 10 минг 285 сом болганын билдиргенди. Экинчи квартал бла тенгешдиргенде, ол жай-кюз арты кезиуде кёгет-жемиш учу болганын ючюн 8,7 проценте азайганын да айтханды.

Къабыл кёрюлген буйрукъгъа кёре, Жангы жылны ёлкасы Профсоюзланы дворецинде 2016 жылны 29 декабринден 2017 жылны 5 январына дери бардырыллыкды. Анга 1-7-чи классдан 10 мингге жууук окуучу чакъырыллыкды.

Къабарты-Малкъар АССР-ни халкъ жазычуусу Ахмедхан Нолов тууганлы 95-жыллыгын белгилеу жаны бла энчи комитет да къуралганды.

Ахырында Правительствону Председателини биринчи орунбасары - эл молк министр **Сергей Говоров** малчылык бла кюрешгенлеге субсидияла берилуу жорууклары бла шагъырей этгенди.

МАХАЙЛАНЫ Хауа.

иеликке кёчюрюуну юсюнден да бир ненча буйрукъ къабыл кёрюлгенди. Алайды да, Лети, къоранчла ара больницаны, эки фельдшер-акушер пунктну эмда физкультура-саулыкуну кючлеу комплекси мекамлары берилгендиле, Май районнга

тасы жетген регион автомобиль жолланы жангыртыу жаны бла тамамланыллык ишлени титул тизмеси да жарашдырылганды. Анга кёре, КъМР-ни жол фондуну бюджетни 552 миллион 858 минг сомгъа кёбейгенди. Муниципал жол фондланы

ырысхыгъа тынгылы ремонт этуну 2017-2019 жылгагъа дери жарашдырылган республикалы программасын толтурууну планы да къабыл кёрюлгенди. Анга 106 журт киргенди. Алагъа фатарланы иелеринден жыйылган взносладан 272,6 миллион

Бегиплеу

Къыйынына – тийишли багъа

Элбрус районну сабий-жаш тёлу спорт школуну грек-рим тутушуудан тамата тренери-преподаватели Этезланы Хусейннге болдургъан жетишимлери эм кёп жылланы бет жарыкълы ишлегени ючюн республиканы Башчысыны указы бла «КъМР-ни спортуну эм физкультурасыны сыйлы къуллукчусу» деген ат берилгенди.

Ол кеси да бу мектепни бошаганды, кёп бийик даражалы эришуулеге да къатышханды эмда 1996 жылда «Россейни спортуну устасы» деген атха тийишли болганды. Къобанны къырал академиясында бийик билим алганды. 25 жылны тренерлик иш бла кюреше, жаш спортчуланы уллу сынамына юйретеди.

Андан тышында, ол умутландыргъан жаш адамла бла да энчи кюрешеди, бийик квалификациялы спортчуланы дайым хазырлайды. Анда жарау этгенле турнирледен ахшы кёрюмдюле бла къайтадыла. Аланы араларында дунияны чемпиону, тутушууланы миллет тюрлюсюнден Европаны эки кере чемпиону бардыла, Ев-

ропаны, Россейни биринчилеринде, башха уллу халкъла аралы эм къырал даражалы турнирледе да хорлагъанла кёпдюле.

Школда ишлегени бери фахмулу тренер спортну онтёрт устасын хазырлагъанды, бешелен къыралны жыйымдык командаларына киредиле. Бусагъатда Этез улу «Баксан» спорт-саулык кючлеу комплексни директорду, Тырыаузуни жер-жерли самоуправление советини депутатыды.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Билдирю

КъМР-ни депутатларыны эслерине

2016 жылда 24 ноябрьде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини кезиулю жыйылыуу боллукъду. Ол сагъат 10-да башланырыкъды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ЖЫЙЫЛУУ

Жигитлик унутулмайды

Чегем районну администрациясында Юг фронтну 130-чу атлы дивизиясыны 70-чи атлы полкуну аскерчиси Мухажид Бегидовну къырал саугъасы аны жууукларына берилгенди.

Жетмиш жылдан сора билгенди фронтчуну юйюрю ол немисли ууучлаучула бла къаты сермешледе жигитлик этгени ючюн Слава орденини ючюнчю даражалы ордени эмда «1941-1945 жыллада Улуу Ата журт урушда Германияны хорлагъаны ючюн» майдал бла саугъаланганын. Аланы жашы Хусейн Бегидов алганды.

Анга аталган жыйылыугъа район администрацияны башчысыны къуллугун толтургъан Артур Текушев, жер-жерли самоуправление советини председатели Хасанш Одижев, Чегем районну аскер комиссары Ахмед Мисроков, излеу бла кюрешген Ахмед Нахушев, ветеран организацияланы келечилери, устазла, школчула да къатышхандыла.

Улуу Ата журт урушну сермеш аулакларында, -дегенди Артур Текушев, жыйылганлагъа айланлы, - бизни жерлешибиз кишилигин, батырлыгын, Ата журтха кертичилигин да кёрюзгенди. Къыралны жигитча къоруулагъан хар адамны да атын биз эсде тутаргъа борчлубуз. Мухажид Бегидовча адамланы юлгюсюнде юйретирге керекди ёсюп келген тёлону.

Администрацияны башчысы излеу бла кюрешгенлеге къыралны тарыхын сакълаугъа, ата-бабаларыбыз этген жигитликни унутмаугъа уллу юлюш къошханлары ючюн жүрек ырызлыгын билдиргенди. Ахмед Нахушев а фронтчуну аскер жолуну эмда излеу къалай барганыны юсюнден айтханды. Ахмед Мисроков а жаш адамланы Улуу Ата журт урушда хорлам къаллай уллу къыйынлык бла келгенин унутмазгъа чакъырганды,

ата-бабалача жигитле болуп ёсерлерин тежегенди.

Батыр солдатны юсюнден огуурлу сёзле башхала да айтхандыла. Школчула орус, къабарты тилдеде назмула окугъандыла. Аладан бири Мухажид Бегидовха аталгъан эди. Аны районну культура управлениасыны бёлюмюна таматасы Аслан Мамрешов жазганды.

Элина КЯРОВА, Чегем районну администрациясыны пресс-службасы.

Юбилей

Фахмүлү мюлк тамата, айтхылык кырал эм жамауат кыуллукчу, сейирлик инсан

КЪМР-ни министри болуп турган, көп жыллы «Красная нива» колхозга башчылык этген Михаил Клевцовха 21 ноябрьде 80 жыл толады.

Ол студент заманында окуяна оюмлулугу, тутан ызына, жоруктарына кертчилиги, тюз ниетчилиги бла айырмалы эди.

Совет Союзда аллай жетишимге жеткен жок эди. 1974-1986 жыллада битеусоюз социалист эришиледе «Красная нива» колхоз юч кере хорлап, бийик көрүмдөлери ючюн сыйлы кырал саугалага көп кере тийишли болганды. Председателине уа Урунуу Кызыл

Аны ючюн аны абындырыгга да кюрешгендиле, алай ол сайлаган жолундан таймаганды, кылыгынын тюрлендирмегенди. Атасы Михаил Иванович бла анасы Елизавета Емельяновна жашлары бла өтмеленгендиле, аны жетишимлерине кыуаннгандыла. Ол а таматаланы кыалай сюрге, аланы кыалай багдаларга керек болганыны юлгюсүн бизни барыбызга да көргюзгенди.

Михаил Клевцов ахлуларыны арасында.

Байрагыны ордени берилген эди.

Михаил Клевцов Котляревская станицада тууганды эмда бююнлюкде да анда жашап келеди. Кесини тууган жерин суйген чынты кыазакча, ол эллиге бек кыайгырганды, аланы уруну эмда жашау болумларын иглендирир ючюн кыолундан келгени аймаганды.

Мюлкге ол башчылык этген жыллада 320 окуу жери болган школ, өтмек бишириучо мекям, музей, жашау журтла ишленген эдиле, суу быргыла жангырылгандыла, 900-ден артык юйге газ тартылганды, станицаны орамларына асфальт салыннганды, школчула ишлерча эмда солурча лагерь кыуралганды. Станицада жашаганыны сабилери «Светлячок» сабий садха хаксыз жюрюгендиле.

Кыазаклары реабилитация этинуо юсонден алыкта сёз бармаган кезиуде ол кесини юй бийчеси Чабдарланы Кысымны кызы Лилия бла станицада кыазак хор кыураган эди. Музейде да ала акиси да көп кюч салгандыла, кеслеринден иги кесек ахча да кыортхандыла. Ма ол шендо да Лилия Кысымовнаны башчылыгында ишлеп турады.

Михаил Михайлович Терк кыазакларыны беригулерине кыралда тюрлениуле башланган кезиуде башчылык этгенди. Республиканы кыйын кюнлеринде уа бирлик, миллет келишулюк, мамырлык, ырахатлык сакланыр ючюн кюрешгенлине ал тизгинлеринде болганды эмда ол маганалы ише уллу кышумчулук да этгенди.

Токсанынчы жыллада ол КЪМР-ни Баш Советини депутаты, Жерле бла байламлы кырал комитетни председатели болганды, КЪМР-ни правительствосуна кыауумна да киргенди. Аны билимчилиги, ангылаулугу, кишилиги, сёзюне кертчилиги да Кыбарты-Малклары халкларына, саулай Россейге да бек жарагандыла.

Жашауунда кыйын сынауладан өткөп, бююлмегенди, намысын-сыйын тюршормегенди, тюзюк ючюн кюрешде бютон чыныкыганды. Ол акыйлы кырал эмда жамауат кыуллукчуга саналады. Республикада, андан тышында да аны даражасы жюрюйдю. Россей Федерацияны бла Кыбарты-Малклар Республиканы сыйлы агрономуду. Май районну, Котляревская станицаны да сыйлы гражданинди.

Кырал, республика да аны кыйынына бийик багга бичгендиле. Михаил Клевцов КЪМР-ни президентини бла правительствосуна, РФ-ни Жерле бла байламлы кырал комитетини, КЪМР-ни Жерле бла байламлы кырал комитетини эмда башха ведомстволаны Сыйлы грамоталары, КПСС-ни Ара комитетини, СССР-ни Министрлерини Советини, ВЦСПС-ни, ВЛКСМ-ни АК-сыны Сыйлы белгилик, СССР-ни ВДНХ-сыны доммакы, кюмюш эмда алтын майдаллары бла саугаланнганды.

Ма аллай аламан, сейирлик адам, Россейин, республиканы да чынты патриоту бизни арабызда жашаганы бла биз өтмеленирге эркинбиз. Михаил Михайловични юбилейи бла алгышлай, саулукчу болурун эмда ариу юйоруу бла бирге көп жыллыны насыплы жашарын тежейбиз.

ЗУМАКЪУЛЛАНЫ Борис, КПСС-ни Кыбарты-Малклар обкомуну секретары, биринчи секретары (1980-1991 жж.), профессор, **ЭДУАРД БУРДА,** тарых имулану кандидаты

Шимал Кавказ күн сайын

«Махачкылаводоканал» - башха технологиялага кечерикди

Октябрьни аягында Дагыстанны ара шахарында адамла көп санда суудан уланнгандыла. Ючюнчю ноябрьде уа сюдоно оноуу бла «Махачкылаводоканалы» таматасы Магомед Муртазалиев тутулганды. Энди бу организацияга директорга болжаллы халда Тимур Магомедов салыннганды. Шахарны мэри Муса Мусаев «Российская газетага» айтханыча, сууну хлор бла тазалаудан, башха технологиялага кечерге, жангы насос станцияла да ишлерге тюшерикди.

Соруу бардырадыла

Чечен Республикада район эмда шахар администрацияланы, кырал эмда муниципал учрежденияланы башчыларыны 2016 жылда ишлеринден не кыймат чыкгыанына жамауат багга бичерикди. Экономиканы айнтыу министрство кесини сайтыны юсю бла соруу бардырады. Ол 31 декабрьге дери барлыкды. Аны мураты - транспорт, жашау журт-коммунал жумушла бла жалчытуу бла байламлы организацияланы башчыларыны, жолла ючюн жууапылы ошолорго ишлерин иглендирюдю.

Депутатла «жашырын» предпринимательлеге тазирни кёбейтир жанлыдыла

Кырачай-Черкесни депутатлары эсенге тюшмөй ишлеген предпринимательлеге тазирни өлчөмин 50 кереге кёбейтинуо - эки минг сомдан 100 минг сомга дери кётюруно - дурус көргендиле. Ала аллай тюзетиноу Кырал Думаны кыраууна бергендиле. Ангылатуу кагытларында уа тазирни өлчөми 2002 жылдан бери тюрленмегенин, ол борчул халда теленген страховой взностан эсе иги да оз болганын эсгертгендиле.

Комиссияны кыаууму алышындырылганды Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров республикада 2016 жылда ЕГЭ-ни кырауда эмда аны бардырауда бузукчулукла болдурган комиссияны кыауумун алышындыруу жанлы болуп сөлөшгенди.

Тинтиуленни тынгылы бардыргыыз, терс болганланы кыаты жууапха тартыгыз. Алгын экамөенде да көп кемчиликке ычкындырган команданы толусунай алышындырыгга керекди деп, алай кырайма, - дегенди Евкуров вице-премьер Владимир Трубицын бла Магасада тобешиуюно кезиуде, деп билдиргенди ИНТЕРФАКС-Юг.

Борчун той жыйрыкыла бла төлеу

Элистаны (Кыалмуь) сюд приставлары бизнесмен тиширууно 950 минг багасы ырыксыын сайырыгга деп, аллай буйрук чыгаргандыла. Сюд приставларыны федерал службасыны управлениясыны пресс-службасы билдиргенича, тишируу танышындан процентлеге 1,2 миллион сом өнкю алганды. Аны заманында кыайтармаганды. Алай бла иши сюдге тюшгенди, аны оноуу сюд приставлагга жиберилгенди. Ала уа предпринимательни тюкенинде кыалган 100-ге жууук той жыйрыкыла арест салгандыла.

Арсланны кыозутуп, кесин кыапдырганды

Дондагы Ростовда арслан кыапхан адам кеси терси, тохташдырылган жорукылага да кыарамай, ол жаныуар турган чалдиш орунга жууккылашканды, аны кыозутканды, деп билдиргенди шахар зоопаркны директору Наталья Серебрякова Facebookка.

«Ол бизни ишчибиз туюлдю, акь айбула турган бассейнге ремонт этерге чакырылган бригаданды. Хапарга кёре, кеф болуп тура эди, - деп жазганды ол.

Аны айтханына кёре, эр киши жыртычны вольерине аягын суккыланлай, ол аны олсагат кыапханды. Алай арсланны аузунда аны чуругу кыалганды. Жаныуар анга бёлюнгенлей, кишини аягын чыгарыр онг чыккыанды, ауур жараалдан ол алай бла кыутулганды.

Адыгеяда алтын излейдиле

«КМВ Новости» билдиргенича, Адыгея Республикада, Беляя сууну ызында, Эссентукдан археологла магпадан алтынны излейдиле. Кызылу ише 100 квадрат метрден артык жерде бардырыладыла. «Толу болмаган шартлагга кёре, СССР-ни заманында окуяна былайада адамла алтын магыданни тобып тургандыла. Биз Беляя сууну тиресинде ишибизни контрактка кёре бардырылгыыз», - дегенди «Кольцовгеология» компанианы баш директору Виктор Ерёмин.

Кырал ырыксыны кимле кыымгандыла

Аны энди Шимал-Осетия Алаиянда энчи кыауум тохташдырылды. Ол арт беш жылда республикада приватизация кыалай бардырылганын тинтирикди эмда кырал ырыксыга ревизия этерикди.

Бусагытта регионда республикалы ырыксыга кыол жетдириуу бла байламлы бир неча уголовный иш ачылганды. Жаланда Владикавказда 100 миллион сом турган 300 гектар жерни алты миллионга сатхандыла. Кыуллугун кесине тапкыгга хайырланганы ючюн республиканы кырал ырыксы эмда жер бла байламлы халланы министрины орунбасары терленеди, деп билдиреди «Российская газета».

Партия жумушла

Гражданла бла тубеширикдиле,
тарыгыулагы, тилеклеге тынгыларыкдыла

«Единая Россия» битеурроссей политика партия кыралганлы 15 жыл толганы бла байламлы аны председатели Дмитрий Медведевни битеу регион жамаут приёмныйлеринде адамла бла тубешиуно онкюлюгюн

бардырыгыя оноу этилгенди. Ол кезиуно ичинде «Единая Россия» фракцияны Кырал Думада келечилери, КМР-ни парламентини депутатлары приём бардырыкдыла. Гражданла бла тубешиулеге партияны членле-

ри - жер-жерли самоуправлениеяны органларыны башчылары, федерал эмда регион ведомстволаны, жамаут организацияланы келечилери да кытышырыкдыла.

Регион жамаут приёмныйде

№№	Приёмну бардыргыанла	Къачан	Не заманда	Къайда
1.	Маккаланы М.Х. – партияны Нальчик ш. исполкомуну таматасы	21.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
2.	Маремукы С.Х. – КМР-ни Парламентини депутаты	21.12.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
3.	Парафилов Д.В. – КБРО-ну регион исполкомуну башчысы	22.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
4.	Токмаков А.Н. – КМР-ни Парламентини депутаты	22.11.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
5.	Кудалиев М.Х.-КМР-ни Парламентини депутаты	23.11.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
6.	Марьяш И.Е. – РФ-ни Кырал Думасыны депутаты	24.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
7.	Шагошев А.Л.- РФ-ни Кырал Думасыны депутаты	24.11.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
8.	Машуков Б.М.- КМР-ни Парламентини депутаты	28.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
9.	Бердюжа В.И.-КМР-ни Парламентини депутаты	29.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
10.	Егорова Т.Б.- КМР-ни Парламентини Председатели	29.11.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
11.	Афашагов М.Г.- КМР-ни Парламентини депутаты, «Единая Россия» фракцияны башчысы	30.11.2016	10:00-13:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
12.	Апшев З.Б.- КМР-ни Парламентини депутаты	30.11.2016	14:00-17:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
13.	Бозиев Н.М.- Партияны регион бёлюмюно секретары, КМР-ни Парламентини Председателини орунбасары	01.12.2016	10:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
14.	Жанатайлы С.А.- КМР-ни Парламентини Председателини орунбасары	01.12.2016	10:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй
15.	Алакаев А.М.- Партияны регион бёлюмюно башчысы, Нальчик шахарны администрациясыны таматасы	01.12.2016	10:00	Нальчик ш. Ленин ор.,48-чи юй

Жер-жерли жамаут приёмныйде

№№	Приёмну бардыргыанла	Къачан	Не заманда	Къайда
1.	Марьяш И.Е. – РФ-ни Кырал Думасыны депутаты	22.12.2016	10:00	КМР, Чегем район,Чегем ш.,Баксанское шоссе ор., 3-чю юй
2.	Марьяш И.Е.- РФ-ни Кырал Думасыны депутаты	23.11.2016	10:00	КМР, Прохладный ш.,Гагарин ор.,47
3.	Виндигев Ч.Х. – КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Зольск район,Залукокоже эл, Калмык ор.,15.
4.	Мальбахов Б.Х.- КМР-ни Парламентини комитетини председателини орунбасары	01.12.2016	10:00	КМР, Бахсан район,Бахсан ш., Революционная ор. администрацияны мекамы
5.	Азикова А.Г.- КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Бахсан ш., Калмык ор.,123.
6.	Маккаланы М.Х.- КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Элбрус район,Тырныауз ш., Элбрус ор., 89а.
7.	Барагунов А.М. – КМР-ни Парламентини депутаты Костин А.А.-КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Урван район,Нарткъала ш., Ахметов ор., 20.
8.	Кансаланы Е.И. - КМР-ни Парламентини комитетини председатели	01.12.2016	10:00	КМР, Чегем район,Чегем ш.,Баксанское шоссе ор.,3-чю юй
9.	Хутатов Х.Х. – КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Прохладный ш.,Головка ор.,345.
10.	Криво М.Н. - КМР-ни Парламентини комитетини председатели	01.12.2016	10:00	КМР, Прохладный ш.,Гагарин ор.,47
11.	Савченко Н.В. – КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Май район, Майский ш., Ленин ор., 26.
12.	Тлеужев А.Б. - КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Терк район, Терек ш., Ленин ор., 11, 1-чи этаж.
13.	Шанибов Х.Р. – КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Лескен район, Анзорей эл, Шинахов ор., 1а, 2-чи этаж.
14.	Мокъаланы К.А.- КМР-ни Парламентини комитетини председатели Докшукин А.Н. - КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Черек район, Кышхатау эл., Мечев ор., 108.

Эсгерти: жер-жерли приёмныйлеге партияны жер-жерли бёлюмлерини, жер-жерли исполкомларыны, жер-жерли самоуправление советлерини, жер-жерли администрацияланы департаментлерини бла бёлюмлерини башчылары чакырыладыла.

Къошакъ жерледе приёмла бардыры

№№	Приёмну бардыргыанла	Къачан	Не заманда	Къайда
1.	Маремукы С.Х. – КМР-ни парламентини комитетини председателини орунбасары	01.12.2016	10:00	КМР, Бахсан район,Баксанёнок эл., администрацияны мекамы, Березгов ор.,170.
2.	Прытков М.А. – КМР-ни парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Прохладная район, Пролетарское эл., администрацияны мекамы, Ленин ор.,176.
3.	Махотлов А.Х.- КМР-ни Парламентини депутаты	01.12.2016	10:00	КМР, Зольск район, Хабас эл., администрацияны мекамы, Ленин ор.,72.

Эсгерти: къошакъ жерледе приёмла бардырыгыя жер-жерли самоуправлениеяны депутатлары, жер-жерли администрацияланы департаментлерини бла бёлюмлерини келечилери чакырыладыла.

Келишим

Газ отлукъ хауагыя
къоркъуусузу

Къабарты-Малкъарны Правительствосу бла «Газпром газомоторное топливо» компания табиьгъат газны мотор отлукъча хайырланууно юсюнден келишим этгендиле. Аны хайырындан республиканы транспорт комплексин ондурургыя, экологияны да аягыя боллукъду, деп билдиредиле КМР-ни Табиьгъат байлыкъла эм экология министрствосуну пресс-службасындан.

Белгилисича, республикада шёндю 248 минг автомашина барды. Хауагыя заранлы веществоланы кёп къалмай барысы да (96 проценти) аладан тошеди. Транспорт газ отлукъча кёчсе уа, ол кёрюмдю иги да азайыр деп ышанырчады.

Сёз ючюн, 1000 литр бензин кюйгенден хауагыя углеродун оксидинден 180-300 килограмм, 20-40 килограмм углеводород эмда 25-45 килограмм тюрлендирилген азот тошедиле. Табиьгъат газдан а – эки-юч кереге аз. Дизель моторладан чыккъан кыурум а алада арталлыда жокъду.

Медицина

Дарман салдыр,
эриппген жезил къутул

Къабарты-Малкъарда бу кюнде грипден дарман салуу барады. Кюз артында 231 минг адам вакцинациядан ётгенди. Аланы кёбюсю сабийледиле.

Медикле ёсюп келген тёлгое энчи эс бурадыла. Бу жумушну тамамлау Россейде чыгарылган «Гриппол» эм «Гриппол плюс» хайырландыла.

- Жылны бу заманында вакцинация ётериклени асламысын ол болушлукъ бла жалчытабыз. Кёбюсюнде ала алты жылгъа дери сабийледиле, окъуу юйледе билим алгъанладыла, алтмыш жылдан атлагъан тамата адамладыла эм медикледиле, - дегенди Къабарты-Малкъарны саулукъ сакълау министрствосуну министрини орунбасары Асанланы Алим.

Вакцинацияны кюз артында бардырылган кезиуно бошлаа барады. Болсада медикле республикада грипден бла кесекледен къыйналгъанла январьда бла февральда кёп болгъанларын эсде тутуп, сакъ болургъа чакырадыла.

Рейтинг

КъМКЪУ - элли эм иги
вузну санында

Алгъаракъда Россейни вузларында билим беруу не даражада болгъанын билир муратда опрос этилгенди эм ызы бла рейтинглери кыралгъанды. Анга кёре, КъМКЪУ 47-чи жерни алгъанды. Тизмеге саулай да 503 вуз киреди. «Социальный навигатор» деген проектни таматасы Наталья Тюрина билдиргенича, соруулагъа жууап бергенлени асламысы кеслери окъугъан учреждениегъа бюсореидиле, жууукъларын, танышларын да анда окъургъа чакырадыла.

Саулай да опроска 82 региондан 103 минг адам къатышханды, ол санда 88 минг студент. Аны кырагъанла вузгъа багъа бичерден алгъа аны юсюнден информация билдириулеге, коллективлерини жарашуулукъларына, алада билим беруу иш къалай бардырылгъанына эмда башха шартлагъа эс бургъандыла.

Алай бла, Къабарты-Малкъар кырал университет МГУ-гъа оздурган эсе да. Санкт-Петербургну, СКФО-ну эм Юг федерал округну кырал университеттеринден эсе жетишимли болгъанды.

КОНЦЕРТ

Жюректен чыгып жюрекке кирген жырла

Озган геурюрге конде Нальчикде Музыкалы театрда «Мен Малкьарны сайлайма» деген ат бла концерт болганды. Програмага республикабызны сыйлы артисткасы Мамайланы-Жангоразланы Фатима макьам салган жырла киргендиде.

Жыр байрам ингирни Фатима аччанды. Ол кысыха сезюнде, бюгон бери келип, аны кесинде, артист негерлерин да кьууандырган жерлешлерине ыразылыгын билдиргенди. Публикага эшитдирик чыгьармалары аны жюрегинден келгенлерин, ол аланы халкьына атаганын, миллетини хар адамын да энчи суйгенин айтханды. Ызы бла сахнаны Кьабарты-Малкьарны сыйлы артисти, радиочу Созайланы Илияска бла жыры кызыбыз Гергьокьаланы Халиматха эркин этгенди.

Ингирни элтгенле экиси да, аудиторья бла саламлашып, сезю бирден бирге етдоре, белгили эмда алыкьа атлары артык кенг жайылмаган булбул ауазлы жашланы бла кызыланы сахнага кезукезу чакьыргандыла. Кьууанчы бютонда жарык этгенле уа Кьабартыдан келген кьонакьларыбыз Батчаланы Лидия, Тамбийланы Кьяспот, Кьаракетланы Махар, Байкьуланы Солтан болгандыла.

Ол кюн сахнада жырла ана тилибизде, орусча да айтылгандыла. Аны бла бирге келгенле режиссер, сценарист, композитор Султан Хажироко салып, республикада алгаракта премьерасы озган «По небу босиком» деген кинофильмни юзюгоне да кьарагандыла.

Анда Мамайланы Фатима баш рольладан бирин ойнайды. Кьараучула анда да сахнабызны жарытхан артисткабыз кьуураган сыфат не жаны бла да тынгылы болганын кергендиде. Россейни сыйлы артисти Бапыналаны Зариф, Кьабарты-Малкьарны сыйлы артисти Шауаланы Орусбий эм Фатима ийнаган «Киеулук» деген спектакльден бир кесегин керюптгенде уа, залда тохташхан жарык хал бютонда кьаруу алганды.

Концертте кьараганла ол кече кеп аriu, сиймекликден толуга чыгьармалары тынгылагандыла. Алгага Мамайланы кызы малкьар жазуучуланы назмуларын кьалай сайлаганын ким билсин, алай аны жюреги алдамгааны уа туура керюнюп тура эди. Сахнадан

Кязимни, Кьайсынны, Танзиляны, Туртуланы Бертни, Кьулийланы Хажимусаны, Созайланы Ахматны, Табакьсойланы Мухтарны, Мусукаланы Сакинатны, Ахматланы Любаны, Атабийланы Аминатны, Жангоразланы Тахирни, дагыда башхаланы сезлерине этилген жырла айтылгандыла. Кельюбюзно бютонда жарык этгенле уа телсеучоле эдиле – Кьарчаланы Раиса кьураган «Элбрус» сабий телсеу кьауум бла «Балкария» фольклор-этнография кьырал ансамбльни, «Каллисту» артисттери.

Фатима Москвада Театр искусствону кьырал институтун (ГИТИС) бошاپ, Нальчикде Кьулийланы Кьайсын атлы Малкьар кьырал драма театрда келип, сахнага чыкьганлы жыйырма бла беш жыл болады. Ол сейир адамды, фахмулу актрисады, эки альбому чыкьган хунерли макьамчыды, аламант жырчыды, аriu кылыкьы таулу тишируду, анады, кой бийчеди. Тамбийланы Кьяспот анга атаган жюректен келген жылы назмуларын окугьанда, ол затланы барын да сагьинганды.

Кекден келген макьамланы эшитген адам, айхай да, энчиди. Ол, аriuлукчу, сиймекликни жырда салып, дуняны бютонда бай, бютонда тамаша этеди. Фатима аны юсюнден аламант былай айтады: «Манга, жауундан сора тейри кьылычны кергенча, бир башха жарык дуня ачылганды. Кекге, жулдугала учу барган

ча, бийikleде кьалкьады келюм. Жашауум жангы магьана алгьаны насылпы этеди!»

Аны ахшы юйюрю барды. Адежли, аriu кылыкьы жашы, кызы - Мусса студенти, Мариям а школда окуйду. Баш иеси Жангоразланы Мажит – Кьулийланы Кьайсын атлы Малкьар драматерни директору, Ингуш Республиканы халкь артисти, КьМР-ни, КьЧР-ни да сыйлы артисти. Ол сахнада халарларын окугьанын кьууанчы ингирге келгенлени келери бютонда кетюрюлген эди. Ол жамауатны эсин кесине беле билген, халкь суйген фахмуду.

Сагыш этдирип, кьууандырып затла да бардыла. Фатиманы концертинде жыр айтхан жаш адамла аслам эдиле. Ол игиди. Жыр культурабызны бир бутагыды. Анга сансыз болмаган жашла бла кызыла уа – аны емюрледе андан ары элтирикле. Ол санда Кьабардокьланы Зуура, Гергьокьаланы Халимат, Безюланы Солтан, Атымьзаланы Элдар, Абдулладаны Фатима, Улбашланы Радмила, Жаболаны Замира, Холамханланы Кьайсын, Мызыланы Аубекир. Таматаракьла Тюменланы Жаннет, Жаникаланы Элдар, Алчакьланы Артур. Занкишиланы Марат, Аппайланы Алим...

Биз аланы керюрге, эшитрге суйгенча, хар бир сахнага чыкьган да кьараучу бла тубешимуну алай сакьлайды. Бютонда жаш адам. Фатима, концертин былай кьуурап, жаш жырчылага онг тап-

дырганы, ханладан да тамата жырбызны емюрленини шагьатыды.

Бу ингирге келгенлени – жырлаганланы, тынгылаганланы да – баям, музыкага бла жашауга сиймекликтери келтирген эди Музыка театрга. Концертни ахьрында сахнага Мамайланы Фатиманы бла аны артист шукьлары чыгып, Атымьзаланы Элдарага кьошулуп, аны бла бирге «Мен Малкьарны сайлайма» деген жыртын айтханлары сахнабызда бирликни белгиси эди. Бу кьыйын заманда, миллетин келендире, анга атаган жырларын жюреги, жаны бла айтхан, алай бла халкьына сиймеклигин билдирген адам насылпыды.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Ахьрында уа Тамбийланы Кьяспотну Мамайланы-Жангоразланы Фатимага атаган назмуларын газет окуучуларыбызга да туура этерге керек сунабыз.

Ас Малкьарны онглу кызы, керти кызы, Халкь тарыхда болган кызы, энчи ызы, Шорха сууча макьамларын – миллетинде, Жан жылыуунг керюнеди юмметингде.

Миллетими тин байлыгын сакьлап келген,

Жюрегинде элеп, аны халкьга берген, Сахна юсю болду сени жашау тюзюнг, Сайламадынг жолну тынчын, жолну тюзюн.

Аллах берген хур фахмуунгу бошламадынг, Рахатлыкьны шох кьоюнунда жукьламадынг, Маданият талабызны гоккасыса, Сен халкьымы нюр келюню чолпанасы.

Фахму деген билалгьаннга – сынау кибик, Фахму деген – бир бош затдан сынар кибик. Сен кьууансанг, мен кьууанып жырлар эдим, Сен кьыйналсанг, мен кьатынгда жилар эдим.

Сен билесе, тин байлыкьды керти байлыкь, Елюп кетсек, ишибизди жерде кьаллыкь. Сен билмесенг, ким билликди жырны кючюн? Сен, Фатима, кюреш энтта халкьынг ючюн.

Аллах берген фахму отунг жукьланмасын, Заман сени болумунгу жукьартмасын! Сиймеклик бла халкьынг берир хакьынгы, Насып туюлмодю, кьууандырсанг халкьынгы?!

Кьумурсхадан кюйген санны дарман багьар, Зардан, зордан кюйген жаннга не зат жарар? Зардан, зордан Аллах сени керти этсин, Жерде, кекде болган насып санга жетсин!

Кир иннетли босагьангдан басмасын! Бушуу келип, терезени кьакьмасын! Сау емюрню жаша, бир кюн жарсыма, Нарт халкьымы жулдуз кызы Фатима!

Байрам

Айырмалы студентни сайлагандыла

17 ноябрьде КьМКьУ-да Студентлени иннетликлерини халкьла аралы кюнюн эм вузну студсоветине 25 жыл толганын белгилегендиде. Аны бла байламлы А.Сокуровну чыгьармачылык мастерскоюнда «Виват, студент!» деген ат бла шоу-конкурс кьуураганды.

Эм алга жыйылыуну бардырган КьМКьУ-ну ректору Юрий Альтудовну алгьашлау сезюн окугьанды. Билим берии, илму эм жаш телюню ишлери жаны бла министрни орунбасары Текилланы Солтан а студентлеге бийик жетишимле тежел, ала республикабызны атын иги бла айтдырсала суйгенин билдиргенди.

- Студсовет бла министерство

байламлыкь эрттеден бери жюрютедиле. Студсоветни бешинчи телюсю жетишимли ишлейди. Бусагьатдагы да аламант болуп деп ийнамама, - дегенди ол.

КьМР-ни Профсоюзларыны федерациясыны председатели Фатимат Амшокова, республикабызны белгили артисттери да жаш адамланы байрам бла алгьышлагандыла. Быллай сейир конкурсла бардырганларына да ыразылыкьларын билдиргендиде. Ызы бла ала университетни жашаууна тири кьатышхан студентлени грамотала бла саугьалагандыла. Россейни башха-башха вузларыны келечилери студсоветни 25-жылыгы бла алгьышлаган ви-

деороллик да керюптгендиде. Ол кюн дагыда талай заманны бардырылып турган конкурсуну финалы болганды. Анда КьМКьУ-ну эм иги студентин сайлагандыла. Анга уа торлю-торлю факультетледе окугьан сегиз жаш адам кьатышханды. Аланы билимле-

ринден сора да, жырлаганларына, тепсегенлерине, сахна оюнларына эмда соруулауга тюз жууапла бералгьанларына да кьарагандыла.

Алай бла 2016 жылда КьМКьУ-ну эм иги студентине ИПЭИФ-де окугьан Зураб Хутовну санагьандыла. Ахметланы Артурну

белгилерге да тийишлиди. Анга берилген саугьаланы санында ипподромда атда барыуда усталыгын есдюрюроча сертификатла да дипломна эм саугьала алгьандыла.

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.

Жылпа, адампа, кьадарпа

Энейланы Мухажирни жашы Жамал бла бир эллилебиз. Көнделенчиле. Ол 1940 жылда бу элде тууганды. Атасы урушха кетип, андан кьайтмаганды. Анасы, Отарланы Нашрумхан юч акь-ылбалык болмагъан сабий бла кьыйналыр ючюн кьалмаганды. Бютюнда сюрюнде, киши жеринде.

Ала Кьыргызстанда Благовещенка элде тургандыла. Аталары ишлеген юйлеринден кьысталып, тюзге атылып кьалгъан, ачлыкь-жалангачлыкь сынгаан халкьны балаларын бютюнда бек

реди. Мен да аланы алып, илипинчикден секирип ётейим дегенлей, олсагьатда жауун жаугъан эди да, аягьым уччалап, жьгылып, жумуртхаланы барысын да сындырама.

Алай а бир айдан сора патефон кьоллу болама. Мен алмагъан пластинка кьалмайды – Лемешевни, Бейбутовну, Козловскийни, башхаланы да жырлары бла...»

Малкьар халкь Ата журтубузга кьайтырны аллында Жамал окьугъан школунда комсомол организацианы секре-

Ариу, намыслы юйюрюнде тапханды насыбын

ачытхан а кьайтмазлыкь аталарыны аллына кьаратхан таскылыкь эди. Алай миллети жолу тохтап кьалмайды. Баш иелерин тас этген анала уланлары балта, сенек тутарга, малга кьарарга, юй ишлерге да юйретгенди.

Халкьыбызны суйген жырчысы Жанатайланы Исмайл да Благовещенка элде ёстенди. Баям, Жамалны бла аны бирге байлагъан, шухла этген да искусствого суймеклик болганды. Ала биринчи кере Фрунзеде Операны бла балетни кьыргыз кьырал театрында «Айчурек» деген операны кьргенлеринде, насылларын, жетишимлерин да сахнада табарыкларына ийнангандыла, иги умутла бла байлангандыла.

Ол заманы юсюнден Жамал былай эсергени: «1954 жылда Джалал-Абад шахарда жашагъан бир жууукларыбызга баргъанында, алада патефон кереме. Андан сора базарга комендантан жашырын барып, багъасын билип, аллай алырга суйюп, ачха жыйып башлайма.

Аны хакьы тенгли бир мажаралмагъанында, анабыз жумуртхала жыйып бе-

тары болуп турганды. Окьуучулагъа бёлюнген бахчада нуртукь ёсдюрюп, иги тирлик алгъаны ючюн 1955 жылда эки орус жашчыкь бла бирге аны Москвага Битеусоюз эл мюлк кёрмючге да ийген эдиле.

Онбиринчи классны уа Кёнделенде башагъанды. Тамам ол кюнде элге композитор, дирижёр Трувор Шейблер келген эди, музыкага, жьргъа фахмулары болгъан сабийлени сайлай. Ол Жанатайланы Исмайлны бла Энейланы Жамалны айырып алгъан эди. Алай бла биринчи жьр жолуна атланды, экинчи уа бармады.

Ол артдаракьда, Маммеланы Ибрагим чакьырып, Малкьар театр студиягъа киреди. Москвада М.С.Щелкин атлы театр училищеде окьугъан кезию аны искусство бла, культура бла бирге кьаты байлагъан жылла эдиле. Жамал бла бирге Вера Николаевна Пашеннаяны кьолунда Россейни сыйлы артистлери Юсюпланы Хамит, Ахматланы Зейтун, Баразбийланы Исмайл, КьМР-ни халкь артисти Кьулийланы Борис, КьМР-ни сыйлы артистлери Будаиланы Ольга,

Кьулийланы Элизат, дагьыда Зумакулланы Владимир, Шауаланы Тахир, Энейланы Раиса, Созайланы Нина, Байчеккуланы Абидин, Момсурланы Зоя, Отарланы Лейла, Мокьаланы Алексей окьугъандыла.

Ала ара шахарны дунягъа белгили театрларында болуп, айтхылыкь артистлени ойнагъанларына кьарап, алдан дерс алып, кеп затха юйренип, малкьар театрга алай кьайтхандыла. Ол аны экинчи студиясы эди. 1966 жылны 21 ноябринде Улакъланы Аслижан бла юйор кьурайды.

Юйорню ёзеге бир бирни ангылауду. Бири анадан, бири атадан ёксюз болуп ёсген жаш бла кьызга тынч тойюл эди. Сабийлерин хаух фатарлада айландырмаз ючюн, кооперативге кирип, акиси да СКЭП заводда ишлеп башлагъан эдиле. Жамал бир кьауум заманы радиоа режиссёр болуп да турганды. Иги кесек жылны уа Гидрометзаводда уруннганды. Солурга да андан кетгенди.

Искусствого бир берилген адам андан айырылып кьалалмайды. Биргесине театр институтда окьугъан, аны

иги таныгъан шухлары Эней улану атын не заманда да ариу бла сагынадыла.

Эртте Джалал-Абадда да бир жауунлу кюн Жамал патефонун сатып алгъан кьарт, жашны балчыкь болуп тургъан жалан аякларына кьарап: «Мен ойлагъандан, сени кьадарын искусство бла байламлы болукь болур», - деген эди. Болсада, жарсыугъа, суйген адамларын кьыйнамаз ючюн, театрдан айрылгъанды. Алай бюгюн да сахна оюнлагъа, музыкага, бютюнда аны классика тюрлюсюне сансыз тойюлдо.

Аллах, ол толмагъан умуту ючюн Жапсаргъанча, анга ариу юйор бергенди. Кьызлары Мадина бюгонлюкю бек фахмулу назмуку Табакьсойланы Мухтарны юй бийчесиди. Связьны сыйлы мастериди, Нальчикни почтасында жьйырма бла сегиз жылдан артыкь заманы урунады. Жашлары Элдар а Ич ишлени министерствосунда кьулукь этеди.

Мирный элде эркин таулу арбазына сабийлери, туудукьлары, аладан туугъанла да жьйылса, кезюнде, кьашында огурлулукьну белгиси орналып кьалгъан Жамалны бла аны ышангьылы юй бийчеси Аслижаны бетлери кьалай жарыгьанын а не сезле бла айталгьын?!

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Кеп болмай Москва шахарда школчуланы бла студентлени РФ-ни кьырал тиллеринден битеуроссей олимпиадалары бардырылгъанды. Ол кьыралыбызны Билим бир министрствосуну, Орус тилни Пушкин атлы кьырал институтуну, Кьазан шахардагы федерал университетни башламчылыкьлары бла бийыл биринчи кере кьуралгъанды.

Анга бизни республикадан да алты окьуучу кьатышханды. Аланы ары КьМР-ни профилини министрствосу озгъан окьуу жылда болдургъан жетишимлерине кере сайлагъанды. Сагьынылгъан конкурсха барлыкьлары белгиленгенден сора уа школчулагъа устазлары, «Эльбрусоид» фонд да болушхандыла.

Нальчикни битеулу билим берген тогузунчу номерли мектебини онбиринчи классыны окьуучусу Бичиланы Жансурат а ара шахардан экинчи даражалы диплом эм кюмюш майдал бла кьайтханды. Олимпиада юч турдан кьуралгъанды. Биринчисинде жаш адамла берилген темалагъа кере эссе жазарга керек эдиле. Ызы бла уа ала сайлагъан назмуларын ана тиллеринде эм орусча да окьугъандыла. Ючюнчо кесегинде уа хар бири да кесини гитче ата журтуну

юсюнден хазырлагъан презентациясын кьргюзтгенди.

Жансурат а эссени белгили филолог, культуролог, искусствовед Дмитрий Лихачёвну орус тилни юсюнден айтхан читатасына таянып жазгъанды. Экинчи турга уа закийибиз Кьулийланы Кьайсынын

Сёз ючюн, Татарстандан, Башкьортостандан, Кьарачай-Черкесден келгенлени биз да кьыйналмай ангылагъанбыз. Татарлыла бири кьалмай Габдулла Тукайны назмуларын окьугъанлары себепли уа аны чыгъармачылыгы бла бютюн терен

бла да шагьырейленесе.

Бичиланы кьызчыкьны эришулеге устазлары Бёзюланы Саният Оюсовна, Созайланы Халимат Харуновна, Виктория Сергеевна Белова хазырлагъандыла. «Эльбрусоид» а презентациясын жарашдырыгъа болушлукь

генди. Бирсилеча, ол да жаратады шёндюлюкю компьютерлени. Алай а суйген жумушу китап окьууду. Аны бир зат да алышындыралмазына толу ийнанды. Суйген чыгъармасы уа Джером Сэлинджери «Над пропастью во ржи» деген романыды. Анга кере уа, кьызчыкьны адабиятта сайлау да тийишлиди махтаугъа.

Аны мураты хирург болургъады. Анга тынгылай, ол врач усталыкьны сайлагъан инсан кьаллай болургъа, анга не кьэден кьарарга кереклисин толу ангылагъанына, адамлагъа кёлю бла болушлукь этерге суйгенине тыюнесе. Шахарда жашагъанына да кьарамай, малкьарча шатыкь сёлешени бла да хурметге тийишлиди.

Ёз тилин, маданиятын, адетин-тёресин алай багьаларга уа аны аппасы, кеп жылланы ичинде Огъары Малкьарны Абайланы Мисост атлы битеулу билим берген экинчи номерли школунда завуч болуп тургъан, географиядан окьутхан, РФ-ни Халкьны жарыкьландырууну отличниги, КьМР-ни сыйлы устазы Бичиланы Хусей юйретеди. Мындан арысында да Жансурат жетишимлери бла барыбызны да кьууандыргъанлай туруруна ийнабады.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.
Сурат авторнуду.

Олимпиада

Эссе жазгъанды, закийибизни назмусун шатык окьугъанды

«Мамырлыкь, кьууанч сизге, саула!» деген кепле жаратхан назмусун сайлагъанды. Презентациясында да айтханды ол акьылманыбызны юсюнден.

Олимпиаданы юсюнден ол кеси уа былай айтады:

- Быллай эришиуге республикадан тышына биринчи кере баргъанма. Кесими ана тилимде назму окьугъан кезиюмде уа мени ёхтемлик бийлеген эди. Анда жьйылгъанла шатык тилибизге суйюп тынгылагъанларында кьргенме.

шагьырейленгенме. Бирси делегацияладан сабийле бла да интернетни хайыркь бла бюгонлюкде шухлукь журютебиз.

Эришуледе призёр болгъаньма кьууанама. Нек дегенде бу окьуу жылда школну бошарыкьма. Жетишимим ючюн а кьошакь балла берилдикди. Билесиз, шёндю ол бизни барыбызга да кьалай керек болгъанын. Аны себепли быллай конкурсланы магъанасы уллуду. Андан сора да, бирси халкьланы культуралары, адет-тёрелери

Ала кьоншула эдиле – Мурадин бла Мударин. Биринчи – орталык жыл санлы, кьатангы, зугурбет киши, Улуу Ата журт урушдан кыялу болуп кьайтхан. Экинчи – кьазауатдан сора тууган жаш адам. Ёсюмлю, кенг жаурунлу, кьарыулу, чырайлы жаш. Ала агъач жарашдырган заводда ишлейдиле. Мурадин терк баралмай эсе да, нёгери аны кьююп кетмейди. Жол узуну буту кьыйнаганын ыхы-ыхысы, жётели тохтамайдыла. Бир-бирледе жаш кьоншу-

гьаныны эм анда жесирге тыюген Паулосну да кёргенини юсюнден хапар айтды. Жаш кьоншусу анымыз эшитди, олсагъат кьурашдырды бир тели хапарны: «Сиз эшитген болмазсыз, темир чыккыры ичинде бугьуп турган фашист аскер башчыны андан бизни Мурадин чыгьаргьанды, кьолларын кётюртуп, аркьасына автоматны тиреп...». Аллай сёзле бла биргесине ишлегенлени колдюрлюк сунады сёз кьапчык. Ала уа аны ким болгьанын иги биледиле да,

лилеге кьуллук этгенин эллиери биле эдиле, ол санда Мурадин да. Алай ол бир заманда да сагьынмагьанды аны юсюнден.

Кюлле, айла, жылла бир бири ызларындан озадыла. Заман кишини да сакьламайды, ол бир затха да бойсунмайды, кеси жолу бла тохтаусуз, солусуз барырады. Мурадинни ёпкесинде темир сынык бар эди, ол аны кишиге да билдирмегенди. Аскер хирургла тиерге кьоркьуп кьойгьандыла, аз да кьымылдагьанлай, юрегине жетип кьаллыкьды деп. Энди уа, кьоркьсанг-кьормасанг да, заман жетди, Мурадинни халы осалгьа кетди. Ишни кьоймай амалы жокь эди.

Бир ингирде ол, Мударинни чакьыртып, айтды: «Мени юсюмден кёп тапсыз сёзюню эшитгенме. Алай аны ючюн кёлюме тиймегенсе, жаш адамса. Манга жашаргьа хирургла берген заман бошалды. Энди сенден бир тилеригим: ёлююмю жуугьанларында, сууну сен кьуарса...»

Кетди дуниядан Ата журтубузну энтта да бир солдаты. Аны хурметине салот берилмеди, дууасына район кьуллукьчула келмедиле. Ол, Маршал Чуйков айтханчыла, урушну кьара ишчиси эди. Сталинградны кьоруулагьан айтхылкь 62-чи армияда кьуллукь этгенди...

Бююн а солдатны ахыр жолуна ашырадыла. Кьоншусуну осуяттын толтура, Мударин, суудан толтурулгьан уллу кьумгьанны алып, ауушханни жууаргьа киришгенлени кьатларына жууукьлашды. Мурадинни этинде жара тап болмагьан жери жокь эди. Жашны кёлю толду. Кьумгьанны бурунундан чыкьгьан суу бла бирге ёлюню юсюне аны кёз жашлары да тамдыла...

КЪУЛБАЙ улу Алий.

Картинг

Кюмюш майдал - Шамырзаланы Батайда

Нарткьалада картингден Россейни автотомоспортдан федерациясыны саугьаларына эришуле бардырылгьандыла. Анга СКФО-ну республикаларындан бла крайларындан аслам спортчу кьатышханды. Турнирде Тырныаузу «Цветмет» атлы сабий-жаш тёлло арасында Шамырзаланы Батай жетишимли болгьанды - ол машиналары «Свободный» деген классында кюмюш майдалны алгьанды.

Анатолий ТЕМИРОВ.

ГО

Школчула урунуугьа эм кьоруулаугьа хазырдыла

Кёп болмай Чегем районну школчулары «Урунуугьа эм кьоруулаугьа хазырма» деген Битеуроссей физкультура эм спорт комплексни нормативлерин бергендиле. Эки кюнню ичинде Шалушканы 2-чи номерли орта школунда эм шахарны стадионунда жаш адамла кьарыуларын, усталыкьларын сынагьандыла.

Эришулени программасына сегиз тюрлю упражнение киреди: турникде кюрешу, чабыу, снарядны сызыу, ушкочдан атдыруу эм башхала. Хар упражнение да кьыйынлыкьгына кёре юч тюрлю категориягьа юлешинеди. Аланы хар бири да энчи саугьаланады.

Озгьан заманладача, школчулары ГО-гьа кьатышханлары ахшы башламчылыкьды. Ала урунуугьа бла Ата журтларын кьорууларгьа не заманда да хазыр болгьанларын белгилегендиле. Жашланы бла кьызланы эришууледе ахшы кёрюмдюле болдургьанлары да махтаугьа тийишлиди.

Быйыл билим беруу учрежденияны кёбюсю ГО-да белги алгьан абитуриентлеге бонусла берилдиле. Ол себепден школчулары эришуулеге тири кьатышыргьа эм биринчи жерни алыргьа итинилери уллу боллукьду.

Бизни корр.

ТИНТИУЛЕ

Аурумазгьа сюе эсегиз - кюлюгюз

Илмуда тохташдырылгьанды: адам кюлгенде, «насыпны гормонлары» уянадыла, шаугьютлерини 80 тюрлюсю ишлеп башлайдыла, кьаныны журюгени игленеди, журюгин билеп тургьан кьайгы кетеди. Кьысхасы, жарыкьлыкь, кюлюкь, оюн адамны ёмюрюн узайтады. Алай асламысында тишируулану.

Ма аллай оюмгьа Норвегияны алимлери келгендиле. Ала колгенин бла ёлюню араларында байламлыкьны юсюнден шартланы 15 жылны кьыйышдыргьандыла. Тинтиулерине тюрлю-тюрлю жыл санда болгьан 50 мингден аслам адамны кьошхандыла.

Специалистле аланы кьан басымларын, аурулукьларын, ауругьанларын эмда башха шартланы дайым да тергеп тургьандыла. Психологла уа чамгьа, кюлюкьге хунерликьлери кьарагьандыла. «Арыгьан заманда сизни колдюрген тынчмыды?», «Кесигизни жарыкь адамгьа санаймысыз?» Ма аллай эмда она ла башха соруулагьа

жууапла берирге тыюгенди тинтиулеге кьошулгьанлагьа. Аланы халларыны юслеринден шартланы статистикле бирге келишдирип кёргендиле да, кюлюкь терк кьабынган тишируула азыракь ауругьанларын ачыкьлагьандыла. Кёлю бла кюлген адамны битеу сылтауладан да ёлюрге кьоркьууу 48 процентге азаяды, журюкден -73, жукьгьан аурууладан да -83 процентге.

Кюлюкь иммунитетни тунчукьдургьан «стресс» гормонланы алларын тыады. Кертиди, чам эте билиу кьан бла келген затды, алай аны айнууу тегерекдеги болумгьа, жашау халлагьа кёре да болады.

«Абаданланы журюк кьыйынлыкьдан, кьайгыладан кюлюкь кьутулгьанларын кёрмеген сабийле артады кеслери да алай этмезликьлери баямды, -деиди нейромедицинаны профессорсу Свен Свебак. Ол дагьыда кюлюкь эр кишилени бла тишируулану халларына башха-башха кьатылгьанын да эслегенди.

Кьарыулу кьауумда чамгьа хунерлик жукьгьан аурууладан ёлюрге кьоркьууну 74 процентге азайтады. Алай рак, кеси кесин ёлтюрюу, билмей тургьанлай хатагьа тыошу, ёпке ауруу дегенча палахладан а жарыкь адамла да кьутулалмайдыла.

Нек? Аны алимле шарт айталмайдыла, алай тюрлю-тюрлю сылтаулану келтиредиле. Аладан бири - эр кишиле абадан бола баргьанлары бла чам эте билген хунерликьлери тас этедиле.

Белгилли америкалы алим Норман Казингге кюлгени аркьа сюекни ауруп ачыгьанын селейтирге болушханды. Комедиялагьа бла адамланы эрикгенлери кетериучю масхара программалагьа кьарай кетип, ол ала анга дарманладан эсе иги болушханларын, аладан сора ол тынч жукьлагьанын аныкьлагьанды. Андан сора кюлюкь кесини багьыу амалларына кьошханды.

Ксения КОЛЕСНИКОВА.
«Российская газета».

Марафон

Уллу-гитче да чабадыла

Тамбла эрттенликде сагьат тогузда Нальчикни жер-жерли администрациясыны Физкультура, спорт эм жаш тёлло ишлери жаны бла управлениясы эм «Онсайт - центр активного отдыха» деген организация «Онсайт - бег 2016» деген кюз арты марафонну ётдюрлюкюле. Анга шахарчыла, кьонакьла да жыл санларына, усталыкьларына да кьарамай кьатышыргьа боллукьдула. Жаландан айтылган заманга солуу паркда «Чайный домик» кафени алына келирге керекди.

Чабыуну 500-метрлик кесегине жаландан онеки жыллары толгьан неда андан гитчерек сабийле кьатышыркьдыла. 1500, 5000 эм 10000 метрге уа не тюрлю жыл санда да эр кишиле, тишируула да кьошулургьа боллукьдула. Хорлагьанлагьа грамотала, майдала эмда эсе кьалырча саугьала берилдикдиле.

Марафонна кьатышыргьа сюегене «Онсайт-центр активного отдыха» организацияны таматасы Заидланы Маринга бу номер бла сёлешип билдирирге керекдиле: **8-928-716-79-15** неда шахар округну Физкультура, спорт эм жаш тёлло ишлери жаны бла управлениясыны таматасы Валентина Григорьевага: **8-928-704-52-80.**

Черек муниципал районну Жер-жерли самоуправление совети, жер-жерли администрациясы «Чирик кёлле» солуу пансионаты директору **САРБАШЛАНЫ Магометни жашы Бахаутдин** замансыз ёлгенине уллу бушуу этгенлерин билдиредиле эмда аны жууукьларына бла ахлуларына кьайгы сёз бередиле.

Экология

Чыпчыкыла кышда ачлык сынамазча

Къабарты-Малкъарны Заповедниги къанатлыланы сакълау жаны бла къауум акцияла эм конкурсла бардырлыкды. Алагъа тири къатышханла, хорлагъанла дипломла эмда саугъала къоллу боллукъдула.

Алайды да, бюгюнден башлап келир жылны апрель айны ахырына дери «Чыпчыкыла аш бер» деген акция ётерикиди. Анга къатышыр ючюн къанатлыла орун ишлеп, аны аш бла толтуруп турурга керекди.

Бу акцияны чеклеринде конкурсла да бардырыллыкдыла. Биринчиси – «Чыпчык аш». Аны кезиунде сагъынылган орунланы ачык жерледе орналып, айтылганыча, ичлерин аш бла толтура, бу иш къалай башланганыны, орун къалай ишленгенини, ары къаллай къанатлыла келгенлерини юсюнден тынгылы отчёт этерге, анга битеу этилген, кёрюлген затланы суратха тюшюрюп къошарга керекди.

Чыпчыкыла аш беруино оюн халда къуарга боллукъду. Аны видеокамерага тюшюрюп, «Пернатый спектакль» деген конкурса жиберирге онг барды. Видео кеси да онбеш минутдан артык болмазга керекди.

Къаргъала бла кёгюрчюлле къышда артык апчымайдыла, аш болган жерледен ууак къанатлыланы къыстап, башларына мадар этедиле. Ол себепден сагъынылган орунлага табиगतда аз тюбеген чыпчыкыла келирча кюреширге керекди, сёз ючюн, снегирь, агъач къакыгъыч, сарычпычык, дубонез эм башхала. Ала аш болган жерни унутмай, жазда да жокълап турлукъдула сиз ишлеген орунну эм аны тийресин.

Къанатлылага юйле ишлерге сюйгенлеге учрежденида тийишли методика материалла бардыла: «Чыпчыкыла аш бер» деген презентация бардырла эмда отчётну къалай жарашдырла кереклисин кёргюзтген материал.

Конкурслага къатышырга сюйгенле кеслерини ишлерин, «Чыпчыкыла аш бер» деген белги бла бу адрес бла жиберсинле: 361800, Къашхатау, Мечиев аты орам 78, Экология жаны бла жарыккъандыруу бёлюм, Тогузаланы Лейла.

Электрон халда жарашдырылган, кеслери да 5 мегабайтдан кёп болмаган отчётланы muktargazayev@mail.ru электрон почтага жиберирге боллукъду. Андан улланыла уа дикже жазып, почта бла башында адрес бла жиберигиз.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Ыйыкыла гараскон

19 ноябрьден 26 ноябрьге дери

КЪОЧХАР. Хайыры чыкмазлык ишлеригизни ышанып андан ары бардырмаганлай, тыйып, унутуп къююгуз. Аны бла бирге уа чыгармачылык жанына уа эс бурурга кюрешигиз.

ТАНА. Проблемаларыгизни мамыр халда тамаларга итинигиз. Башха жол бла барып, даулашпага къатышыу иги бла бошаллык тыйюлду.

ЭГИЗЛЕ. Бу кюнледе кесигизге эс бурдуртур ючюн драма жаны бла фахмулугугузну кёргюзтюрюкюз. Тёгеригиздегиле аны себепли сизни оюмугузга тынгыларыкъдыла.

АЙЫРЫЧАБАКЪ. Бу ыйыкда харкюнлюк жумшларыгыз бла чекленирге кюрешигиз эмда тенлеригизден асыры кёп зат излемегиз. Байрым кюн маданият тюбешилеги иги боллукъду.

АСЛАН. Бу ыйыкда сиз кеси къарууугузга ийнанырыкъсыз, жашау кюнлюк да ёсерикди. Проблемаланы юсюнден сагъыш этерик тыйюлюсюз. Алай аны тамаларга бусагъатда тап кезиу болганын унутсагыз игиди.

КЫЙЗ. Кеслерин ишиси къалсала насыпсыз къаллык сунганлага жангы бийликке ачылыкдыла. Солуу кюнлени уа тышында, хауада оздурурга кюрешигиз.

БАЗМАН. Жулдузла сизге жарык кёллюкюню саугъалайдыла. Бу кюнледе огурлулук, чомартлык жюрегигизни бийлерикдиле. Ийнаныгыз, бусагъатда кесигизни алай жюрютген сизге бек тыч боллукъду.

АКЪЫРАП. Чыгармачылык иш бла кюрешигенлеге бек ахшы заманды. Илхам, сизге аслам жангы сыйфатла, оюмла саугъалап, ишсиз турурга къарык тыйюлду.

МАРАУЧУ. Солуу кюнледе жангызлыкда турсагыз игиди, мыйыгызы солусагыз. Къаугъалы къауумланы бир кесек заманы арлагыракда тутугуз.

ТЕКЕМЮЙОЗ. Солуу кюнледе юй тизгинигизни жыйыгыз, бахчагызда тазалыкыга къарагыз. Жамауат ишлеге къатышмазга кюрешигиз.

СУУКЪУЙ. Бу кюнледе сиз сюймекликни излериксиз, баям, тапхан да этериксиз. Ол жангы адам тыйюлду. Сатыу-алыу ишле да эсигизни бийлерикдиле, аланы хайыры да чыгарыкъды.

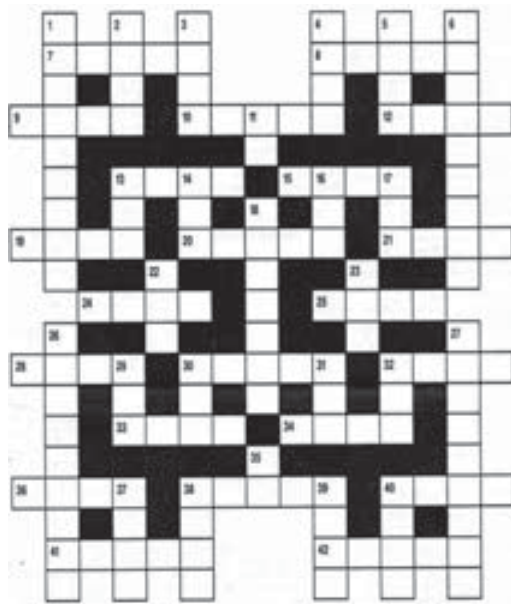

ЧАБАКЪЛА. Келе турган ыйык юйюрюгюрге ахшы боллукъду. Билмей турганлай алган саугъаларыгызга къуанырга онг да чыгарыкъды.

ЭНИНЕ: 7. Бал туз. 8. Сауутлу жыйын. 9. Кийим жыйган жер. 10. Хораз. 12. Сибирде сууну аты. 13. Молекуланы кесекчиги. 15. Белгили Шахмырза. 19. Сибирде аллай область, шахар да барды. 20. Биреу дуниясын алышханда, аны мюлкюне ие болган адам. 21. Елчмелери гитче болган затчыкыла. 24. Къазанны бир торлюсю. 25. Сабий. 28. Ариу, тизгинли. 30. Кавказда жашаган миллет. 32. Къартла, ата, ана, сабийле. 33. Солдат бёлюм. 34. Арауан аны бир торлюсюдю. 36. Кышда анга минип учуу зауукълуду. 38. Келбетли, ариу. 40. Киеу къарындаш. 41. Ыразылык. 42. Киритли юйге кирир онг берген гитче затчыкы.

ЁРЕСИНЕ: 1. Толу ийнанмау. 2. Эртте заманда Къара тенгизни жагъасында жашаган тайпа. 3. Улоу. 4. Ханланы, бийлери мекамлары. 5. Къоруулаучу. 6. Таматаны экинчиси. 11. Кечени жарытхан зат. 13. Юйню чигинжиси. 14. Жылтырауукъ халы. 16. Орта. 17. Нартох жыйыучу чалы орун. 18. Къызлагъа алай айтыучудула, къашларын-зат да сагъынып. 22. Жаннет жарык. 23. Кетерге къоркъуулу жер. 26. Жасаныу. 27. Темирчи. 29. Кёкде тюшген сууукъ ууакъ акъ жулдузчукыла. 30. Сёз беруи. 31. Юйню чырагы. 32. Америкада аллай штат, Бештау тийресинде уа тау барды. 35. Жылыу суйдюреди, кеси куйдюреди. 37. Мирзеу. 38. Ант. 39. Межитледе айтылган дин насийхат. 40. Жерден бурма чачы къараган бахча кёгет.

СЁЗБЕР

ГАЗЕТНИ 219-220-ЧЫ НОМЕРЛЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ

ЭНИНЕ: 5. Чардак. 7. Байрам. 8. Ёге. 9. Алам. 10. Азат. 11. Аргудан. 12. Къына. 15. Жубу. 17. Чачак. 20. Астма. 21. Оймак. 24. Жубуран. 32. Жарма. 33. Аллах. 34. Марал. 35. Алма. 36. Урум. 37. Жумарук. 40. Уллу. 41. Ашык. 43. Хан. 44. Жапхак. 45. Габара.

ЁРЕСИНЕ: 1. Жагъа. 2. Басма. 3. Банан. 4. Мант. 6. Эгеу. 13. Ышан. 14. Актёр. 15. Жомак. 16. Букъу. 17. Чат. 18. Чач. 19. Къоз. 22. Оба. 23. Ара. 25. Къурта. 26. Чалыу. 27. Ажал. 28. Чам. 29. Хур. 30. Чал. 31. Ахлу. 37. Жууаш. 38. Араб. 39. Къалам. 40. Улан. 42. Къарт.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ТЕКУЛАНЫ ХАУА
(баш редактору орунбасары)
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)
МОКЪЛАНЫ Зухура (культура бёлюмю таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика бёлюмю таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.
Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33

Номерге графикге кёре 19.00 сагъатда кьол салынады. 20.00 сагъатда кьол салынганда.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГАНЛА:
Жангоразланы Нажабат - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары;
Зезаланы Лида - (1, 2, 3, 4-чю бетле), Гезляны Валентина - (9, 10, 11, 12-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ №1752
Багъасы 15 сомду

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 5
электронный почтасы: elbor_50@mail.ru